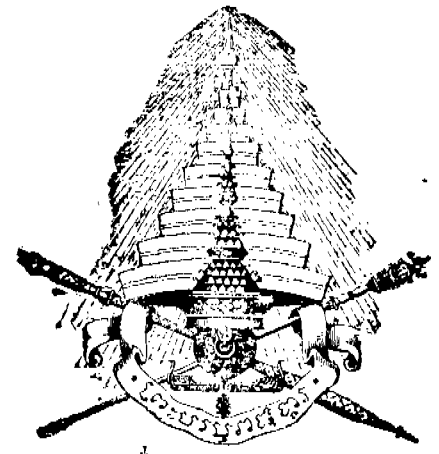

กรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพนักงานจัดการที่จะทรง
เลื่อนตำแหน่ง ที่ในพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดา
รวมตามเคยมีมาแต่ก่อน

วันที่ ๑๖ มีนาคม วันพฤหัสบดี คศ ๑๒๔
เวลาเช้า ๓ โมงเศษ พระสงฆ์ที่นำตั้ง ๓๐ รูป มี
พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหมื่นนริศรานุวัดติวงศ์เป็น
ประธาน และพระสงฆ์ที่เลื่อนสมณศักดิ์ในวัน
นี้ ๘ รูป รวม ๓๘ รูป ได้มาพร้อมกันแล้ว โปรด
เกล้าฯ ให้เจ้าพนักงานจัดอาหาร เบิณฑบาต ถวาย
สงฆ์ทั้ง ๓๘ รูป พระสงฆ์รับพระราชทานดินแดื้อร
อเด็จพระราชทานินอยู่

เวลาเช้า ๔ โมงเศษ พระบาทสมเด็จพระเจ้า
อยู่หัว ทรงเครื่องครั้งเช้าทรงพระ
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ เสด็จทรงพระที่นั่งม
เดอรัคาร์แล้วจึงเสด็จสู่ที่หยุด ทรงพระที่นั่งที่ในประต
อวัดดีโสภา เสด็จทรงพระดำเนินโดยทรงถาด
พระบาท เข้าไปประทับในพระอุโบสถทรงดูเขียน
เครื่องนมัสการแล้ว ทรงยื่นปรอหมื่นที่หน้าพระราช
อาคัน พระบรมวงษานองษ์ข้าราชกาณะตั้งเครื่องข
ยื่นเฝ้าทอดของชุดีพระบาทพร้อมกัน ครั้นได้เวลา
ปฐมฤกษ์ เข้า ๔ โมง ๕๑ นาที ๒๖ วินาที โปรด
เกล้าฯ ให้หัตถวงมหาสิทธิโองการ กรมพระฮาดิษณ์
ชำนประกาศกระแแต่พระบรมราชโองการ ในการที่
ทรงสถาปนา เลื่อนผู้เด็จ พระราชาคณะ พระราชา
คณะจบแล้ว พระสงฆ์ที่นำตั้ง ๓๐ รูป ถวาย
มงคลคาถา ชาวประโคนไต้ประโคนบุรีศรีวัง
ไชยพิณพาทย์ (พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระ
ราชทานไตรแพรและสุพรรณบัตร ใบกำกับสุพรรณ
บัตรและตราตำแหน่ง และพัดยศพร้อมด้วยเครื่อง

ยศ แก้วมเด็จพระพุฒาจารย์ เป็นสมเด็จพระ
พุทธโฆษาจารย์ ๑ และพระพรหมมุนี เป็นสม
เด็จพระพุฒาจารย์ ๑ และพระราชทานไตรแพรและ
สัญญาบัตรตราตำแหน่ง พร้อมด้วยพัดยศแก่พระ
ราชาคณะที่จะเลื่อนสมณศักดิ์ ๘ รูป พระราชทาน
แต่ตราบัตรเป็นการเพิ่มยศ ๒ รูป เสร็จแล้ว พระสงฆ์
ที่ได้รับพระราชทานสุพรรณบัตรสัญญาบัตร เลื่อน
สมณ ศักดิ์ตามซึ่งมี ราชนามในประกาศ ซึ่งจะลงต่อ
ไปนี้ ได้ออกไปทรงไตรและถดับมานั่งที่ตามเดิม
แล้ว โปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ
เจ้าฟ้ากรมขุนสุโขทัยธรรมราชา พร้อมด้วยพระ
เจ้าลูกยาเธอ พระองค์เจ้าอรุณพงษ์รัชสมโภชทรง
พระเคนหมากพุดชูปเทียนกับผ้าขาวพับ ๑ พับแก่พระ
สงฆ์ที่ได้รับเลื่อนสมณ ศักดิ์ใหม่เสร็จแล้ว พระเจ้า
น้องยาเธอ กรมหมื่นนริศรานุวัดติวงศ์ ถวายถา
อนุโมทนา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรง
หัตถ์พระเศ้ที่ภษ โองการจบแล้ว สมเด็จพระวัน
รัตถวายตติแรก เสด็จไปทรงพุทธโฆษาจารย์ ถวาย
พระพรดา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จทรง
รถพระที่นั่งกลับสู่วังอนกุสิต เป็นเสร็จกรทำหน้า

ประกาศเลื่อนตำแหน่งสมณะศักดิ์

คุณมัตถุ พระพุทธเจ้าอนาคต เป็นอภิศภาค

ตั้งแต่วันที่ ๒๔๔๗ พระราชา บัณฑิตบัณฑิต จันทกรคติ
นิยม สัปตสังวัจนร ฤคฤคณาศาสตร์บัณฑิต สัก
มีศักดิ์ สักถาวร สุริยาศึกษา รัตนโกสินทร
ศก ๒๓๕ มีนาคมมาศ โสฬศัสมมาลาหฤคณพิเศษ
ปริเฉทกาศกำหนด

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์
มหินทรเทพยมหามงกุฏ บรมศุภราชบรมวิมล
วรุณมวงษบริพัตร วรชัตติยราชนิกโรดม จาตุ
รันตบรมมหา จักรพรรดิราชสังกาศ ตุภโต
สุชาติ สักฤทษเคราะห์ จักรกรีบรมนารถ มหา
มกุฏราชวงษกร สุจริตมุดสุธาธิศ อรรถอุกฤษฐ
ไพบุณย์ บรมพาดุชย์กฤษฏากินหาร สุภาธิการ
วังสุฤษดิ์ รัชฎัญถักษณวิจิตรโสภายสังวรพางค์
มหาชนโตมางคประนค บาทบงกษยุดค ประ
สิทธิธรรมพศุภผลอุดมบรมสุขุมาด ทิพยเทพวตาร
ไพศาลเกียรติคุณ ฮฤคณพิเศษ สรรพเทพศรา
นุรักษ์ วิสิฐศักดิ์สมญาพิณิตประชานาถ เปรม
กระเมตชัตติยราชประยุร มุดมุขมาตยาภิรมย์
อุดมเศรษฐาธิการ บรมบูรณคุณดำรงสยามาหินทร
วรุณเมกราชดิถก มหาปรีวารนายถกอนันต์ มหันต
วรฤทธิเชษ สรรพพิเศษสิรินทร อเนกชนนิกร
สโมสรสมมติ ประสิทธิธรรมยศโมโหดบรมราชสม
มัติ นพปดเสวตรฉัตรชาติฉัตร ศิริวิรัตน์ปลักษณ
มหา บรมราชามาเศกภัสสิศ สรรพศกษิวิชิตรไชย
สกลมไหสรวิกรมมหาสวามินทร มหเศศวรมหินทร
มหารามาธิราชวโรดม บรมนารถชาติอาชาวไศรย
พุทธาธิไครรัตนังธรรนรักษ์ ฮฤคณศักดิ์ อรรถ
นเรศวราชิมติ เมตตากฤษณาสีตถฤไทย อนโณไมย
บุญการ สกลไพศาลมหาธิราชภิษิตินทร ปรมินทร

บรมมิกมหาราชาวีราช บรมนารถยพิตร พระจุ
จอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

ทรงพระราชมารห์หัว เสด็จพระราชมาจารย์
เจริญด้วยคุณสารสมบัติ วิชาบุญไภยการภา
ปรีวศัและอรรถธรรมวินัยดีดี ตั้งอยู่ในสพรหม
จารีโดยสมณากับปักษิยาภิรมย์ ย ใ้ให้ ใ้ให้
คตไทยถิ่นเป็นชาติแก่แห่งบอปฏิปัต มีนคตวง
คี่ดสมบัติน้ำทอถอย เปนกึ่งเรื่อง ใ้ให้ ใ้ให้
บุคคตเป็นคั่น ดังมีคว มีนบประสาศสวามปนา.เป
นเจ้าคณะร ใ้ให้ ใ้ให้ ใ้ให้ ใ้ให้ ใ้ให้ ใ้ให้
ตั้งพระราชาคณะเจ้าคณะใหญ่ ใ้ให้ ใ้ให้ ใ้ให้
ศก ๒๒๐ นั้นแล้ว บัดนี้พรหมญาณเจริญทวีขึ้น
ยังขึ้นอยู่ใหม่สณะปฏิปัตบริบูรณ์ ด้วยคุณธรรม
มิได้เสื่อมถอย สมควรเพิ่มสมณถานันดรศักดิ์
เป็นเจ้าคณะใหญ่ฝ่ายเหนือได้

จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระ
หม่อมดำรัสสั่งให้ สวามปนา สมเด็จ พระ พุฒาจารย์
เป็นสมเด็จพระราชาคณะ เจ้าคณะใหญ่ฝ่ายเหนือ
มีนามตามจารึกในสุพรรณบัฏว่า สมเด็จ พระพุท
โธษาจารย์ญาณฮฤคณสุนทรนายก ศรีปฎิทธิวิทยา
คุณ วิบุณยศักดิ์มัญญาณสุนทร มหาฮฤคณฤศร
บวรสังฆารามคามวาสี ตรีปิฎกวิธาน
ราชวรารามราชวรมหาวิหารพระอาชามหลวง เจ้า
คณะใหญ่ฝ่ายเหนือ มีนิตยภัตรราคาเดือนละ ๓๐
ตำดั่ง มีถณานุกัศัตถ์ตั้งถณานุกรมได้ ๓๐ รูป
คือ พระครูปลัดสัมพิพัฒน์เจ้าจารย์ ญาณวิมล
ดกตณิศร ฮฤคณสังฆนายก ปฎิถกรรมวัคชิต
มีนิตยภัตร ราคาเดือนละ ๓ตำดั่ง ๓ พระครูวินัย
ธ ๑ พระครูวินัยธรรม ๑ พระครูเมธีกร ๑

พระครูรองษา ๑ พระครูธรรมรัต ๑ พระครู
ธรรมรัฐ ๑ พระครูสังฆวิจารณ์ ๑ พระครูสมุทร
พระครูใบฎีกา ๑ รวม ๑๐ รูป เป็นที่เฉลิมพระ
ราชศรัทธาปรากฏสืบไป

หนึ่งทรงพระราชดำริเห็นว่า พระพรหมมุนีเป็น
ผู้ทรงคุณสมบัติน่าปรากฏใน ประกาศสถาปนา เป็น
เจ้าคณะรอง เมื่อรัตนโกสินทร ศก ๑๑๘ นั้นแล้ว
บัดนี้มีพระราชาคณะเจริญยิ่งขึ้น ประกอบด้วยวัด
คณฺเฑนมหัศจรรย์คุณ เป็นที่เคารพแห่งศรัทธาธรรมิก
พรหมจรรย์ ดำรงสมณศักดิ์ยั่งยืนนาน สมควร
เป็นประธานแห่งสงฆ์ในมณฑลนี้มาตั้งแต่บัดนี้ เพื่อ
เพิ่มพูนกิตติคุณปรากฏแก่พุทธศาสนิกชนได้

จึงมีพระบรมราชโองการ โปรดเกล้าโปรดกระ
หม่อมดำรัสสั่งให้สถาปนาพระพรหมมุนี เป็นสม
เด็จพระราชาคณะ มีราชทินนามตามจารึกใน
สุพรรณบัฏพิเศษว่า สมเด็จ พระพุฒาจารย์
ขเนกสถานปรีชา สดับดีสุจริตวิริยาสมบัตินิพัทธ
ชุกคุณ สิริสุนทรพรตจาริก ขวัญนิยมหาปริยายก
ตรีปิฎกโกศล วิมลศีลสมาคณฤศร บวรสังฆาราม
คามวาสี ขวัญวาจ สติคุณ วิหาร วิเวกวิชาวร
วิหาร พระอารามหลวง ตำแหน่งเจ้าคณะใหญ่ใน
คณะกลาง มีนิตยภัตรราคาเดือนละ ๑๐๐ ตำลึง มีถา
นานุศักดิ์ควรตั้งถาถาถาถา ๘ รูป คือ พระครู
บวรสุโขทัยสมณจารย์ ปรีชาญาณจาริก ขวัญนิยม
มณฑลสังฆคณนายกปิฎกธรรมวิถิต มีนิตยภัตร
ราคาเดือนละ ๑๐๐ ตำลึง ๑ พระครูวินัยธร ๑ พระ
ครูวินัยธรรม ๑ พระครูสังฆพัทธ ๑ พระครู
อมรโฆษิต ๑ พระครูธรรมวิจิตร ๑ พระครู
สมุทร ๑ พระครูใบฎีกา ๑ รวม ๘ รูป เป็นที่เฉลิม

พระราชศรัทธาปรากฏสืบไป

หนึ่งพระราชคณะที่ดำรงในคุณธรรมปรากฏ
ในสังฆมณฑล สมควรจะได้เลื่อนเกียรติยศในสมณ
ศักดิ์ให้ยิ่งขึ้นมีอยู่หลายรูป จึงทรงพระกรุณา
โปรดเกล้าโปรดกระหม่อม

ให้เลื่อนพระธรรมเจดีย์ เป็นพระอุบาลีคุณ
อุปมาจารย์ ญาณวิสุทธจริยาปริยายก ตรีปิฎก
วรดิษฐ์ นานาถกนราชคณินัย สาธุการวิ
ชระมากรสุนทรศีลวิริย ๑ ขวัญวาจ สติคุณวิถิต
กัจจายนมิตรธรรมหาวิหาร พระอารามหลวง มีนิตย
ภัตรราคาเดือนละ ๑๐๐ ตำลึง มีถาถาถาถา
ควรตั้งถาถาถาถา ๖ รูป คือ พระครูบวร
นิพัทธโพธิพงษ์ มีนิตยภัตรราคาเดือนละ ๑๐๐
ตำลึง ๑ พระครูวินัยธร ๑ พระครูวินัยธรรม ๑
พระครูสังฆวิชัย ๑ พระครูสมุทร ๑ พระครูใบฎีกา ๑
รวม ๖ รูป

ให้เลื่อนพระเทพมุนี เป็นพระธรรมเจดีย์กระ
วัญญาณายก ตรีปิฎกบัณฑิต มหาคณิศร บวร
สังฆาราม คามวาสี สติคุณวิถิตพระเชตุพน วิมล
มังคลาราม ราชวรมหาวิหาร พระอารามหลวง
มีนิตยภัตรราคาเดือนละ ๑๐๐ ตำลึง มีถาถาถาถา
ควรตั้งถาถาถาถา ๖ รูป คือ พระครูบวร
ราคาเดือนละ ๑๐๐ ตำลึง ๑ พระครูวินัยธร ๑ พระ
ครูวินัยธรรม ๑ พระครูสังฆวิชัย ๑ พระครู
สมุทร ๑ พระครูใบฎีกา ๑ รวม ๖ รูป

ให้เลื่อนพระราชาเมธี เป็นพระเทพมุนี ศีวิ
สุทธิศีลาจารย์ ญาณนายก ตรีปิฎกขรา มหา
คณฤศร บวรสังฆารามคามวาสี สติคุณวิถิต
ราชบูรณะราชวรวิหาร พระอารามหลวง มีนิตยภัตร

ราคาเดือนละ ๖ ตำดั่งกึ่ง มีถาดานุกัศัตถ์คอรตั้งถาดานานุกรมได้ ๔ รูป คือพระครูปลัด ๑ พระครูสังฆวิโนย ๑ พระครูสมุห์ ๑ พระครูใบฎีกา ๑ รวม ๔ รูป

ให้เดือนพระเมฆารมรต เป็นพระราชเมธีศรีประธานนุฎากม สถิตยณวัดพิไชยญาติการามวรวิหารพระอารามหลวง มีนิตยภัตรราคาเดือนละ ๖ ตำดั่ง มีถาดานุกัศัตถ์คอรตั้งถาดานานุกรมได้ ๓ รูป คือพระครูปลัด ๑ พระครูสมุห์ ๑ พระครูใบฎีกา ๑ รวม ๓ รูป

ให้เดือนพระสาธุศีลสังวร เป็นพระราชโมฬีศรีปาวจนารมณ สถิตยณวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ราชวรมหาวิหารพระอารามหลวง มีนิตยภัตรราคาเดือนละ ๖ ตำดั่ง มีถาดานุกัศัตถ์คอรตั้งถาดานานุกรมได้ ๓ รูป คือพระครูปลัด ๑ พระครูสมุห์ ๑ พระครูใบฎีกา ๑ รวม ๓ รูป

อนึ่งทรงพระราชดำริเห็นว่า พระมวงศทิพมณี มีพรชายูกาตมากได้กระทำการปฏิสังขรณ์พระพุทธรูปบาท และในวัดจักรวรรดิราชาวาสเป็นอันมาก และพระอุตรคอนารักษ์ ได้เป็นเจ้าคณะมณฑลบูรพา ได้จัดการคณะเวียงร้อย และจัดการให้ชาวเวียงมาก สโมสรที่จะได้รับพระราชทานอิสริยยศยิ่งขึ้น จึงโปรดพระราชทาน ตาติปัตรพัน แพร แก่พระมวงศทิพมณี และพระราชทานเงินนิตยภัตรขึ้นอีกเป็นราคาเดือนละ ๖ ตำดั่งกึ่ง มีตำแหน่งเสมือพระ

ขออาราธนาพระคุณทั้งปวง ที่ได้รับพระราชทานเดือนสมณศักดิ์เพิ่มอิสริยยศทั้งนี้ รับพระพุทธรูปต่างเป็นภาระสั่งสอน ช่วยระงับอธิกรณ์

และอนุเคราะห์ พระภิกษุสงฆ์สามเณร ในคณะและพระอารามตามสมควรแก่กำลัง และอิสริยยศที่พระราชทานนี้ และขอจงวิริยอุตสาหะเจริญอายุวรรณะศุขพบปฏิภาณคุณธรรมศิริสวัสดิ์ใน พระพุทธศาสนาทุกประการ เทอญ

ข่าวเสด็จพระราชดำเนิน

ทรงฟังพระดั่งสมเด็จพระปรียัติธรรม

ในพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม

ด้วยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กำหนดวันสอบไล่พระปรียัติธรรมพระดั่งสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สำหรับ ศก ๑๒๔ นี้ ในวันที่ ๒๕ มกราคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๔ และโปรดเกล้าฯ ให้มีกองสอบไล่เป็น ๓ กอง สอบไล่ตั้งแต่ประโยค ๑ เป็นต้นไปจนถึงประโยค ๖ แต่ในระหว่างวันที่แปดพระปรียัติธรรมนั้น ในวันพระหรือวันใดติดการที่หยุดเสียบ้างแปดบ้างรวมแปด ๒๔ วัน ครั้นวันที่ ๑๑ มีนาคม ได้รวมกองผู้สอบไล่เป็นกองเดียว สอบไล่แต่ประโยค ๑ ไป

เวลาบ่าย ๕ โมงเศษ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถพระที่นั่ง ไปประทับในพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ทรงจุดเทียนเครื่องนมัสการแล้ว พระราชทานจิวแพรแก่พระสงฆ์ผู้สอบไล่แล้ว ทรงฟังพระดั่งสมเด็จพระปรียัติธรรมประโยค ๑ ได้ ๒ รูป คือ พระมหาจิวัดบวรนิเวศ พระมหาโชติวัตเบญจมบพิตรแล้ว พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหมื่นวชิรญาณวโรรสถวาย